

2. Uregulowania prawne w zakresie prac podwodnych

2.1. Akty prawne regulujące wykonywanie prac podwodnych w Polsce

a) Ustawa o wykonywaniu prac podwodnych.

1. Ustawa określa warunki wykonywania prac podwodnych oraz zasady i tryb nabywania uprawnień do ich wykonywania.
2. Przepisów ustawy nie stosuje się do jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, z wyjątkiem artykułów mówiących o organizacji wykonywania prac podwodnych w ww. jednostkach.
3. Ustawa nakłada obowiązek na ministra właściwego do spraw wewnętrznych określenia, w drodze rozporządzenia:
 - warunków bezpieczeństwa wykonywania prac podwodnych, w tym działań ratowniczych, szkoleń i ćwiczeń,
 - trybu i kryteriów nabywania kwalifikacji,
 - wzorów dokumentów,
 - sposobu ustalania okoliczności wypadków z udziałem nurków w jednostkach.

b) Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie warunków zdrowotnych wykonywania prac podwodnych.

Rozporządzenie określa:

- warunki zdrowotne, jakim powinien odpowiadać nurek – **dotyczy nurków PSP**,
- tryb orzekania o braku przeciwwskazań do wykonywania prac podwodnych i przeprowadzania okresowych badań lekarskich – **dotyczy nurków PSP**,
- sposób sprawowania nadzoru medycznego nad pracami podwodnymi,
- procedury dekompresji i kompresji,
- wykaz minimalnego wyposażenia medycznego bazy prac podwodnych,
- wymagania kwalifikacyjne lekarzy orzekających o braku przeciwwskazań do wykonywania prac podwodnych oraz nadzorujących głębiny i długotrwałe prace podwodne,
- wzory i tryb wydawania dokumentów potwierdzających kwalifikacje medyczne.

c) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac podwodnych.

Rozporządzenie określa wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac podwodnych dotyczące:

- wyposażenia bazy prac podwodnych w urządzenia techniczne i sprzęt nurkowy,
- czynników oddechowych,
- przeglądów stanu wyposażenia bazy,

- obowiązków kierownika prac podwodnych,
- składu i liczby osób wykonujących prace podwodne.

PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA NIE STOSUJE SIĘ DO PRAC PODWODNYCH WYKONYWANYCH PRZEZ JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE PODLEGŁE LUB NADZOROWANE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

2.2. Przepisy prawne oraz inne dokumenty dotyczące wykonywania prac podwodnych w Państwowej Straży Pożarnej:

a) Ustawa o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Ustawa przede wszystkim określa:

- warunki bezpieczeństwa osób pływających, kąpiących się lub uprawiających sport lub rekreację na obszarach wodnych;
- podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego, zakres ich obowiązków i uprawnień, oraz zasady finansowania ich działalności;
- podmioty odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa osobom pływającym, kąpiącym się lub uprawiającym sport lub rekreację na obszarach wodnych;
- nadzór i kontrolę nad ratownictwem wodnym.

Ustawa wskazuje, iż podczas zdarzeń, w związku z którymi prowadzone są działania z zakresu:

- gaszenia pożarów,
- ratownictwa chemicznego,
- ekologicznego,
- technicznego.

Do kierowania tymi działaniami uprawniony jest kierujący działaniem ratowniczym, w rozumieniu przepisów Ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

b) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wykonywania prac podwodnych w jednostkach podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Rozporządzenie określa:

- warunki bezpieczeństwa wykonywania prac podwodnych, w tym działań ratowniczych, szkoleń i ćwiczeń;
- tryb i kryteria nabywania kwalifikacji uprawniających do wykonywania prac podwodnych;

- wzory dokumentów potwierdzających nabycie kwalifikacji;
- wzory innych dokumentów związanych z wykonywaniem prac podwodnych;
- sposób ustalania okoliczności wypadków z udziałem nurków w jednostkach.

!!! ZE WZGLĘDU NA WAGĘ TEGO ROZPORZĄDZENIA KAŻDY NUREK MSWiA POWINIEN ZNAĆ DOBRZE JEGO TREŚĆ !!!

c) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonywania prac podwodnych w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Wprowadzone zmiany obejmują m.in. zmiany w głębokościach, do których wykonywane są prace podwodne, brak obowiązku obecności kierującego pracami podwodnymi przy wykonywaniu prac podwodnych.

!!! ZE WZGLĘDU NA WAGĘ TEGO ROZPORZĄDZENIA KAŻDY NUREK MSWiA POWINIEN ZNAĆ DOBRZE JEGO TREŚĆ !!!

- d) Zasady organizacji ratownictwa wodnego w krajowym systemie ratowniczo – gaśniczym.
- Zasady organizacji ratownictwa wodnego w ksrg doprecyzowują zasady funkcjonowania specjalistycznych grup ratownictwa wodno-nurkowego.
 - Zgodnie z Zasadami, w zależności od możliwości realizowania zadań ratowniczych, liczebności dostępnych ratowników i ich kwalifikacji oraz wyposażenia technicznego, SGRW-N utrzymują gotowość operacyjną poziomu A lub AB lub ABC.
- e) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

W krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym dokonano podziału czynności ratowniczych na:

- **podstawowe** – należy przez to rozumieć czynności wykonywane w poszczególnych dziedzinach ratownictwa przez wszystkich ratowników,
- **specjalistyczne** – należy przez to rozumieć czynności wykonywane z użyciem sprzętu specjalistycznego przez odpowiednio przeszkolonych ratowników.

Zgodnie z rozporządzeniem elementem ratownictwa technicznego jest ratownictwo wodne. Obejmuje ono stosowanie wodnych lub lodowych technik ratowniczych służących

ewakuacji zagrożonych lub poszkodowanych osób z akwenów i obszarów zalodzonych oraz terenów powodziowych.

W ramach działań na akwenach może być również wykonywane:

- stabilizowanie, cięcie, rozpieranie,
- podnoszenie lub przenoszenie konstrukcji, instalacji i urządzeń, a także części obiektów oraz przeszkód naturalnych i sztucznych w celu zlikwidowania lub ograniczenia zagrożenia dla osób, zwierząt, środowiska, infrastruktury i innego mienia.

Działania ratownicze z dziedziny ratownictwa technicznego, w zakresie wynikającym z planu ratowniczego, prowadzą podmioty ksrg, z uwzględnieniem ich wyposażenia w sprzęt specjalistyczny i środki ochrony indywidualnej, oraz specjalistyczne grupy ratownictwa wodno-nurkowego Państwowej Straży Pożarnej i innych podmiotów ksrg będących jednostkami ochrony przeciwpożarowej:

- w przypadku, gdy prowadzone są działania ratownicze przez SGRW-N, kierowanie interwencyjne, w realizowanej przez nią części zadań, jest organizowane przez jej dowódcę.
- przy braku dowódcy SGRW-N, za kierowanie działaniem nurków odpowiada kierujący pracami podwodnymi lub wyznaczony dowodzący działaniem ratowniczym SGRW-N zgodnie z Zasadami organizacji ratownictwa wodnego w ksrg.
- w przypadku prowadzenia działań przez SGRW-N, oprócz szczebla interwencyjnego, powinien zostać uruchomiony szczebel taktyczny.

Przejęcie kierowania taktycznego odbywa się w następującej kolejności:

- zastępca dowódcy jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej właściwej dla miejsca powstania zdarzenia,
- dowódca jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej właściwej dla miejsca powstania zdarzenia,
- oficer lub aspirant wyznaczony przez komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej do kierowania w jego imieniu i na jego polecenie,
- komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej.